

Vypracovala:
JUDr. Mária Kasičová

Schválilo: 05. 10. 2016
Obecné zastupiteľstvo

Základná charakteristika obce

Názov obce :	Bžany
Katastrálne územie:	Bžany, Valkov
Rozloha:	1 706 m ²
Počet obyvateľov:	174
Nadmorská výška:	165 m.n.m.

Katastrálne územie obce Bžany ležia na západnom brehu vodnej nádrže Veľká Domaša, na rieke Ondava. Nadmorská výška v strede obce je 165 m n. m. a v chotári 150 — 400 m n. m.

Vodná nádrž Veľká Domaša leží na strednom toku Ondavy v Nízkych Beskydách. Vznikla prehradením rieky Ondava pri obci Veľká Domaša podľa ktorej dostala aj pomenovanie. Z jej výstavbou sa začalo v roku 1962 a ukončená bola v roku 1967. Vody Ondavy zaplavili 6 obcí úplne a 2 obce čiastočne. Zatopené boli Veľká Domaša, Dobrá nad Ondavou, Trepec, Kelča, Valkov a Petejovce. Na ich miestach vznikla rozsiahla vodná plocha v dĺžke 14 a šírke 4 km a vytvorila vodnú nádrž o celkovej ploche 1510 ha, priemernej hĺbke 18 a maximálnej 32,5 m. Vybudovaním priehradného jazera na Ondave sa zamedzilo jarným záplavám Východoslovenskej nížiny, umožnila výroba elektrickej energie a jazero sa stalo zásobárňou vody pre priemyselné podniky.

Domaša sa rozprestiera na území dvoch okresov – Vranov nad Topľou a Stropkov v priemernej nadmorskej výške 156 m. n. m. Vďaka dobrým klimatickým podmienkam a podhorskému charakteru kraja, čistote vody a vzduchu, sa okolie Domaše stalo obľúbeným miestom rekreačno-športových pobytov. K príťažlivosti Domaše nemalou mierou prispieva okrem krásneho prostredia a tichých zákutí aj čistá, zelená až modrozelená voda, v ktorej sa darí 23 druhom rýb, najmä kaprovi, šťuke, zubáčovi a lieňovi, ale nájde sa tu aj ostriež, jalec a iné. Azda netreba ani pripomínať, že práve v Domaši boli v minulosti ulovené rekordné exempláre rýb.

Územie je súčasťou vodnej nádrže Veľká Domaša, ktorá leží na strednom toku rieky Ondavy v Nízkych Beskydách podhorského a pahorkatinného charakteru. Prírodné prostredie je relatívne málo navrhnuté, zahŕňajúce v prevažnej miere súvislé lesné porasty. Priestor severne od obce Bžany má čiastočne poľnohospodársky ráz, z krajinárskeho hľadiska zaujímavé.

Rekreačné stredisko Valkov. Nachádza sa na západnom brehu vodnej nádrže a je centrom stropkovskej časti Domaše. Stredisko Valkov sa delí na dve časti: severná až po druhú zátoku má názov Valkov, od druhej zátoky na juh sa volá Tíšava. Časť Valkov je v kopcovitom teréne intenzívne zastavaná rekreačnými zariadeniami a objektmi služieb značne poddimenzovanými bez požadovaného štandardu pre trvalých rekreatantov i pasantov s využitím plôch pre slnenie – pláže. Časť Tíšava ako koncová poloha strediska tvorí okrajový pás lesného porastu a vodnej nádrže s rozvoľneným priestorom slnenia v jej juhovýchodnej polohe. Prevláda zástavba rodinnej chatovej zástavby a plochy pre stanový kemp, v zásade bez štandardných služieb pre návštevníkov.

História sídla

Najstaršia písomná zmienka o obci je z roku 1372, kedy vstupuje pod názvom Bozpotak, 1474 Bozyas, 1773 Bzanye, 1808 Bzanné, 1920 Bžany. Niektorí jazykovedci usudzujú, že maďarský názov dostala od bazy. Ako v minulosti, tak ani teraz nemá veľa obyvateľov. V roku 1493 bolo v obci 5 usadlostí, z ktorých len jedna bola obývaná. V roku 1715 bolo z 13 dvorov obývaných len 9. V roku 1869 bolo v obci 32 domov a 239 obyvateľov a od roku 1998 je v obci 51 domov a 169 obyvateľov. V stredoveku patrila panstvu Čičava. V 18. – 19. storočí tu mali majetky zemepáni Barkóczyovci a Szirmayovci. Do roku 1918 obec administratívne patrila do Zemplínskej stolice. Obyvatelia sa v minulosti okrem práce na pánskom a na poli zaoberali drevorubačstvom, pálením uhlia a povozníctvom. V roku 1950 bolo založené JRD, v roku 1951 bola obec elektrifikovaná a v roku 1952 sa zaviedlo pravidelné autobusové spojenie. Časť chotára zaliala voda novej priehrady. Pred vodami Domaše bol kostol ohradený sypanou hrádzou.

Pamiatky:

Kostol grekokatolícky klasicistický z 1. tretiny 19. storočia zasvätený svätému Mikulášovi biskupovi, asi z roku 1825.

1.2. Obyvateľstvo – miera ekonomickej aktivity

Demografická krivka v obci má pomaly rastúci charakter, v obci je zastúpenie rómskej komunity. V obci je menší rozvoj bytového fondu, malého a stredného podnikania, aktivít v oblasti cestovného ruchu sú doposiaľ malým prínosom rozvoja obce. Rozhodujúcim faktorom ekonomickej prosperity územia s ohľadom na prírodné atraktivity bude rozvoj cestovného ruchu, malého stredného podnikania, rozvoj služieb. Tieto aktivity sú podmienené vybudovaním, resp. dobudovaním technickej infraštruktúry a masívnej podpore rekreácie a turizmu.

Vývoj počtu obyvateľov

Počet obyvateľstva obce z hľadiska dlhodobého vývoja možno charakterizovať ako pomaly rastúci sa sídelný útvar so zvyšujúcim vývojom počtu obyvateľstva.

Podľa vývoja vekovej štruktúry predproduktívne, produktívne, poproduktívne obyvateľstvo možno konštatovať, že v obci dochádza k postupnému zvyšovaniu podielu mladej populácie a naopak zníženiu podielu produktívnych vekových skupín.

Vzhľadom na funkciu sídla v oblasti turizmu a rekreácie má veľký význam počet dočasne prítomného obyvateľstva, ktoré má nároky na dopravu i služby občianskej vybavenosti. Hustota obyvateľstva je 9,85 obyv./km².

Prirodzená reprodukcia - prirodzený pohyb

Prirodzený pohyb obyvateľstva je vyjadrením prirodzenej reprodukcie, je dôležitou kategóriou z hľadiska sledovania demografických kritérií a tvorí základný podklad pre spracovanie prognózy vývoja. Prirodzený pohyb vplyva na zmenu počtu, vekovej a pohlavnej štruktúry obyvateľov obce, prognóza v počte obyvateľstva je vzrastajúca.

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Ekonomická aktivita patrí medzi základnú sociálno-ekonomickú klasifikáciu triedenia obyvateľstva. Obyvateľstvo sa triedi na ekonomicky aktívne a neaktívne.

Ekonomicky aktívne je obyvateľstvo, ktoré sa aktívnym spôsobom podieľa na hospodárskom živote. Obyvateľstvo zaoberajúce sa živnostenskou činnosťou sa považuje za ekonomicky aktívne.

Ekonomicky neaktívne je obyvateľstvo nezávislé, s vlastným zdrojom obživy a závislé, bez vlastného zdroja obživy, napr. ženy na materskej dovolenke, ženy v domácnosti, invalidi a pod.

Obyvateľstvo v obci je považované za ekonomicky aktívne. Celková slabá ekonomická aktivita obyvateľstva súvisí s jeho vekovou štruktúrou, pre ktorú je charakteristické vysoké zastúpenie seniorskej zložky obyvateľstva.

Pohyb za prácou

V súvislosti s rozvojom hospodárstva SR v budúcnosti možno očakávať migráciu obyvateľstva z vidieka do miest. S ekonomickou aktivitou obyvateľstva úzko súvisí pohyb za prácou. Pohyb za prácou mimo obec, trvalého bydliska je jedným z faktorov vyrovnávajúcich zdroje a potreby pracovných síl a je podmienený prioritne, rozsahom a štruktúrou poskytovaných pracovných miest v mieste bydliska. Intenzívny pohyb za prácou, ktorý sa prejavuje vo veľkom rozsahu dochádzky a odchádzky za zamestnaním poukazuje na úzke pracovné väzby na sídelný útvar Stropkov a obce Bžany.

1.3. Dôchodková situácia obyvateľstva

Z analýzy vývoja počtu obyvateľov SR je úplne jasné, že dochádza k zvyšovaniu priemerného veku a následne aj k zvyšovaniu indexu starnutia. Za následok pribúdania počtu dôchodcov z 11,6 % na 20 %, ako aj úbytok produktívneho a predproduktívneho obyvateľstva zo 17,1 % na 13 %.

V súvislosti s uvedenými súčasnými tendenciami vývoja obyvateľov u nás, je jeho starnutie. Je možné predpokladať tento vývoj s urýchlením postupu starnutia na nadväzným negatívnym dosahom na verejný rozpočet. Uvedené zmeny vo vekovom zložení vidieckeho obyvateľstva sa odrážajú aj v ekonomickom zaťažení jeho obyvateľstva v poproduktívnom veku.

V obci je zastúpenie rómskej komunity, táto má vysoký podiel na zvýšení počtu obyvateľov v obci a znížení priemerného veku občanov.

Demografické údaje:

Počet obyvateľov k 31.12.2015 = 172 obyvateľov

Z toho: Ženy = 91

Muži = 81

Deti do 15 rokov = 24

Symbody obce:

V striebornom (bielom) poli štítu zelená vetvička bazy, s čiernymi plodmi.

Štít neskorogotický

Vyfarbenie návrhu bolo zvolené tak, aby zodpovedalo základnému pravidlu heraldiky pre používanie farieb a kovov. Neskorogotický štít bol zvolený pre jeho jednoduchosť a veľkú rozšírenosť v mestskej a obecnej heraldike.

Predkladaný návrh sa stal platným erbom obce Bžany po jeho odsúhlasení obecným zastupiteľstvom.

Služby v obci:

V obci z dôvodu odchodu predavačky do dôchodku nemáme predajňu potravín, aj keď obec ponúkla priestory predajne záujemcom zdarma. Zdravotníctvo – ambulancia pre dospelých, zubná ambulancia a lekáreň sú v meste Stropkov vzdialenom od našej obce 14 km. Odborné a detské ambulancie sú taktiež v meste Stropkov.

Základné orgány obce sú:

1. Starosta obce
2. Obecné zastupiteľstvo

Dňa 19. 11. 2014 bola za starostku zvolená JUDr. Mária Kasičová a za poslancov OZ boli zvolení: Mgr. Adriána Sukovská, Ján Lešňák, Juraj Kasarda, Vladimír Šintaj a Miroslav Vitkovský ktorí sa svojich funkcií ujali zložením predpísaného sľubu na ustanovujúcom zasadnutí OZ dňa 12. 12. 2014

Obecné zastupiteľstvo v Bžanoch rozhodovalo na svojich zasadnutiach v roku 2015 o základných otázkach života obce

Pri OZ v Bžanoch bola zriadená komisia pre riešenie otázok týkajúcich sa rekreačnej oblasti Domaša – Valkov.

Obecný úrad:

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostky obce. Zabezpečuje organizačné a administratívne práce. Prácu obecného úradu organizuje starostka obce. Zamestnanci obecného úradu:

- Mgr. Viera Štoková – Terénna sociálna pracovníčka na dohodu zabezpečujúca mzdovú evidenciu, personalistiku, účtovné a finančné operácie s majetkom obce, správu daní a poplatkov, inventarizáciu majetku obce,

Identifikačné údaje:

Názov: Obec Bžany

Adresa: Bžany 46

Telefón: 054 74 912 37, 0905 446 121 Fax: 054 74 912 37

e-mail: starosta@bzany.sk

web: www.bzany.sk

Okres: Stropkov

Kraj: Prešovský

IČO: 00 330 370

DIČ: 2020784271

Právna forma: 801 - Obec

Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok SR sa riadi zákonom č.369/1990Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a Ústavou SR. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a uspokojovanie potrieb obyvateľov obce.

Základný nástrojom finančného hospodárenia obce v príslušnom roku je rozpočet obce, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce.

Účtovníctvo obce sa vedie podľa zákona č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v zmysle § 20 zákona sa vyhotovuje táto výročná správa.

Obsah výročnej správy:

1. Vývoj činnosti obce, jej finančná situácia, riziká a neistoty, ktorým je obec vystavená.
2. Udalosti osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.
3. Predpokladaný budúci vývoj činnosti účtovnej jednotky.

1. Vývoj činnosti obce, jej finančná situácia, riziká a neistoty, ktorým je obec vystavená:

- a) Analýza a prognóza vývoja účtovnej jednotky na základe ukazovateľov „Výkazu o plnení rozpočtu a o plnení vybraných finančných ukazovateľov obce“ v EUR:

Vybrané ukazovatele	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Bežné príjmy	120 517,18	100 788,71	193 587,50
Bežné výdavky	133 602,12	117 147,91	159 096,78
Kapitálové príjmy	25 213,66	146 535,88	241 785,34

Kapitálové výdavky	6 838,00	110 938,00	235 120,00
Finančné operácie príjmové	5 658,34	5 959,93	14 555,88
Finančné operácie výdavkové	5 016,50	5 004,60	3 747,50

Hlavné riziká a neistoty, ktoré ovplyvňujú vývoj budúcich príjmov a tým aj rozvoj a fungovanie obce ako samosprávneho celku, sú daňové príjmy od právnických a fyzických osôb. Daňové nedoplatky môžu ohroziť plánované investičné akcie, ale aj bežné fungovanie obce.

b) Analýza a prognóza vývoja účtovnej jednotky za vybrané ukazovatele „Súvahy“ v EUR:

Vybrané ukazovatele	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	3 528,00	3 528,00
Dlhodobý hmotný majetok	3 131 944,86	3 179 476,12	3 298 024,86
Dlhodobý finančný majetok	0,00	0,00	0,00
Zásoby	0,00	0,00	0,00
Pohľadávky	17 496,40	9 394,40	11 019,24
Finančný majetok	5 959,93	14 555,88	51 964,44
Poskytnuté návratné výpomoci	0,00	0,00	0,00
Ostatné aktíva	148,15	311,18	771,79
AKTÍVA CELKOM	3 155 549,34	3 207 265,58	3 365 308,33

Vybrané ukazovatele	Rok 2014	Rok 2014	Rok 2015
Výsledok hospod. minulých rokov	2 837 773,98	2 802 291,25	2 775 881,21
Výsledok hospod. za účtovné obdobie	- 31 331,10	- 26 503,57	-42 096,11
Rezervy	4 632,15	1 200,00	0,00

Dlhodobé záväzky	2 630,92	3 090,80	3 623,34
Krátkodobé záväzky	15 501,93	12 973,37	44 797,40
Bankové úvery	43 085,31	36 068,38	32 320,88
Ostatné pasíva	283 256,15	373 145,35	550 781,61
PASÍVA CELKOM	3 155 549,34	3 207 265,58	3 365 308,33

c) Analýza vývoja krátkodobých záväzkov a pohľadávok v EUR:

Vývoj stavu krátkodobých záväzkov a pohľadávok	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Krátkodobé záväzky celkom (z toho):	15 501,93	12 973,37	44 797,40
- dodávatelia	3 660,88	1 125,40	38 076,50
- prijaté preddavky	400,00	7 848,48	0,00
- zamestnanci	8 004,91	2 295,91	3 626,51
- zúčtovanie s orgánmi soc.a zdr.poist.	2 375,34	1 337,80	1 820,00
- priame dane	1 005,30	365,78	297,92
- iné	2 740,75	55,50	0,00
Krátkodobé záväzky celkom (z toho):			
- po lehote splatnosti			
- do lehoty splatnosti	15 501,93	12 973,37	44 797,40
Krátkodobé pohľadávky	15 190,00	9 394,40	11 019,24

d) Analýza vývoja nákladov a výnosov podľa „Výkaz ziskov a strát“ v EUR:

1. Výnosy - popis a výška významných položiek /v EUR/

Druh výnosov	Popis /číslo účtu a názov/	Suma v EUR
Tržby za vlastné výkony a tovar	602 – Tržby z predaja služieb	3 467,33
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	632 – Daňové výnosy samosprávy	86 787,96
	633 – Výnosy z poplatkov	8 048,08
Ostatné výnosy	641- Tržby z predaja DHM a DNHM	41 875,48
	648- Ostatné výnosy z prevádz. činnosti	2 939,65
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek	652 –Zúčtovanie zákonných rezerv	0,00
Finančné výnosy	662 - Úroky	1,34

Mimoriadne výnosy	678 – Ostatné mimoriadne výnosy	2 250,00
Výnosy z transferov rozpočtových príjmov V obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	693 – Výnosy z bežných transferov	90 465,98
	694 – Výnosy z kapitálových transferov	30 122,08
	696 – Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od Európskych spoločenstiev	
	697 – Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	
	698 – Výnosy samosprávy z kapit.transférrov od ost. subj. verejnej správy	
	699 – Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov	
SPOLU		267 409,90

2. Náklady - popis a výška významných položiek /v EUR/

Druh nákladov	Popis /číslo účtu a názov/	Suma v EUR
Spotrebované nákupy	501 – Spotreba materiálu	12 954,23
	502 – Spotreba energie	7 971,48
Služby	511 – Opravy a udržiavanie	8 265,19
	512 – Cestovné	43,80
	513 – Náklady na reprezentáciu	381,69
	518 – Ostatné služby	51 750,69
Osobné náklady	521 – Mzdové náklady	77 675,9
	524 – zákonné sociálne poistenie	27 095,80
	525 - ostatné sociálne poistenie	0,00
	527 – zákonné sociálne náklady	1 869,24
Dane a poplatky	538 – ostatné dane a poplatky	770,73
Ostatné náklady na prev. činnosť	541 – zostatková cena predaného majetku	41 875,48
	544 – zmluvné pokuty a penále	13,23
	548 – ostatné náklady na prev.činnosť	1 752,89

Odpis, rezervy a opr.položky z prev.činn...	551 – odpisy dlhodobého nehm. a hmot.maj.	75 596,48
Finančné náklady	562 – úroky	646,81
	568 – ostatné finančné náklady	1 142,25
SPOLU:		309 505,89

Účtovný výsledok hospodárenia pred zdanením sa zisťuje ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovnej triedy 6 a nákladov účtovaných na účtoch účtovnej triedy 5 (okrem účtov 591 splatná daň z príjmov a 595-dodatočne platená daň z príjmov).

Výnosy = 267 409,90 €

Náklady = 309 505,89 €

Výsledok hospodárenia pred zdanením = - 42 095,99 €

Splatná daň z príjmu (účet 591) = 0,12 €

Výsledok hospodárenia po zdanení = - 42 096,11 €

Účtovný výsledok hospodárenia po zdanení je – 42 096,11 €

Pretože obec mala v roku 2015 vyššie náklady ako výnosy (vysoké náklady boli hlavne na odpisovanie majetku obce) vynikol záporný výsledok hospodárenia, teda strata. Tento bude v roku 2016 preúčtovaný na účet 428 takto: 428/431

- 42 096,11 €

Výsledok hospodárenia pre tvorbu rezervného fondu:

Rozpočet	Príjmy	Výdavky	Výsledok hospodárenia
Bežný rozpočet	193 587,50	241 785,34	14 555,88
Kapitálový rozpočet	159 096,78	235 120,00	3 747,50
Finančné operácie	34 490,72	6 665,34	10 808,38

Výsledok hospodárenia – prebytok rozpočtu za obec Bžany v roku 2015 je 51 964,44 €. V zmysle § 16 ods.6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu sú z tohto prebytku vylúčené :

- prostriedky rezervného fondu vo výške 0,00 €
- prostriedky sociálneho fondu vo výške 0,00 €
- prostriedky na úhradu fa za likvidáciu skládky odpadu vo výške 30 390,18 €

Prebytok hospodárenia za rok 2015 na rozdelenie je 18 574,28 €

Povinný odvod do rezervného fondu (10%) = 1 857,43 €

- Udalosti osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti ovplyvňujúce účtovnú závierku.

- Predpokladaný budúci vývoj činnosti účtovnej jednotky.

Zámery rozvoja obce Bžany a potrieb jej obyvateľov sú vyjadrené vo viacročnom rozpočte obce, ktorý je strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky obce. Viacročný rozpočet sa zostavuje na tri roky, pričom príjmy a výdavky rozpočtov na druhý a tretí rok nie sú záväzné. Obec sleduje v priebehu roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva v ňom zmeny s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.

Rozpočet v EUR:

Vnútorne členenie rozpočtu	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Bežné príjmy	107 375	109 115	109 115
Bežné výdavky	104 472	104 772	104 772
Kapitálové príjmy	7 500	7 500	7 500
Kapitálové výdavky	1 000	1 000	1 000
Finančné operácie príjmové	0	0	0
Finančné operácie výdavkové	8 700	8 700	8 700

Realizované investičné akcie v celkovom náklade 110 938,00 €:

V roku 2015 sme realizovali dve investičné akcie:

1. Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci Bžany – preinvestované 234 000,00 €
- na realizáciu sme dostali dotáciu vo výške 228 832,48 €. Zvyšná časť bola hradená z prostriedkov obce.

Prehľad o stave a vývoji dlhu:

Obec Bžany má k 31.12.2015 jeden dlhodobý úver :

Úver v Prima banka Slovensko – zostatok k 31.12.2015 je 20 136,88 €

Záver:

Táto výročná správa sa vyhotovuje za účtovné obdobie od 01.01.2015 do 31.12.2015, podľa výsledkov účtovnej závierky. Účtovná závierka bola odoslaná do RÚZ cez internetový portál RIS SAM v zákonom stanovenom termíne v elektronickej podobe

V budúcom období bude obec aj naďalej zabezpečovať plnenie úloh v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

V Bžanoch, dňa 05. 10. 2016

JUDr. Mária Kasičová
starosta obce

Táto výročná správa bola schválená uznesením OZ č. 5/2016 zo dňa 05. 10. 2016